

AGS – inte bara sjukersättning

AvtalsGruppSjukförsäkringen – AGS – ger, som de flesta känner till, en utfyllnad av sjukpenningen med 12,5 % från dag 15 till 360. För att få dessa pengar måste man skriva en anmälan till AMF. Av denna ska framgå vilken sjukpenninggrundande inkomst man har. Dessutom ska läkarintyg bifogas. Blanketten finns på klubben och hos de flesta kontaktombud. Efter den första anmälan, kan man bara skicka in nya läkarintyg för att förlänga ersättningsperioden.

Förläng också för pensionen!

AGS-försäkringen ger också en utfyllnad om man får sjukpension eller sjukbidrag. Det nya med försäkringen är dock kopplingen till den nya avtalspensionen. Till denna betalas premier så länge man är i arbete, men om man blir sjuk upphör premierna. Nu innehåller dock AGS även en premiefrihetsedel. Förläggningen är dock även här att man skickar in och förlänger sin anmälan. Det som då kan vara särskilt viktigt att komma ihåg är att fortsätta skicka in förlängningarna till AGS efter 360 dagar. Även om man inte får någon utfyllnad på sjukersättningen, måste detta göras för att premien till pensionen ska betalas.

Löne- och medarbetarsamtal

Nu genomförs löne- och medarbetarsamtalen för alla med kompetenslön. Dessa bör i stort sett vara klara under september för att värderingar ska hinna granskas av kontaktombud och avdelningschefer innan de lämnas till lönesamordningen.

Eftersom samtalen och värderingen nu endast sker en gång/år och det också är första gången för många nyanställda, kan det finnas anledning att påminna lite om vad som är sagt om deras syfte och hur de ska gå till. **Se sidan 2**

”Outsourcing” omodernt?

- Tro inte annat än att det är mycket mode i organisationsformer ute på företagen. Och det är helt naturligt att man vill söka sig nya vägar och då kanske det inte är så märkligt att man kommer snett ibland.

- Det skulle inte förvåna mig om man tar tillbaka produktion för att hålla greppet om produktionstekniken och kunskapen.

Orden kommer från VD:n för Sveriges Verkstadsindustrier, **Heinrich Blauert** och yttrades vid ett Metallseminarium om det framtida industriarbetet.

”Produktionen inte strategisk”

Samtidigt presenterades en ny forskarrapport – ”Kunskapsfabriken”, författad av bl a **Christian Berggren**. Om man idag frågar chefer vid stora industriföretag vilken roll produktionen har för

dem på lång sikt, kan man få svaret: ”Produktionen är för oss ingen strategisk verksamhet”, förklarade han.

Kunskapsfabrikerna är framtiden

Medan vi konsumerar allt fler och mer avancerade produkter än tidigare, talas allt mindre om hur detta går till. I dagens ”kunskapssamhälle” och ”nya ekonomi”, kan det verka som om saker och ting produceras bara man trycker på en knapp. I dagens tillverkning kvarstår traditionella miljöproblem samtidigt som ökade krav skapar nya. Företagen riskerar att utmatas och förlora kompetens. I forskningsrapporten menar man att det är välskött tillverkningsföretag – Kunskapsfabriker – där man tagit till sig den nya tekniken och värvat om sina medarbetare och deras kompetens, som är framtidens företag – inte IT-bolagen. **Läs mer på sid 3**

NY TVÄTTHALL

Under sommaren har Eskilstunafabriken, vuxit till sig med en ny tvätthall för Lastarbolaget. Skyddsombudet **Rolf Löfgren** anser att det blivit en klar förbättring mot tidigare: ”Men den är lite för liten. Det blir svårt att tvätta två maskiner samtidigt utan att spruta på varandra. Sedan hoppas vi att värmen räcker till i vinter.”

Ny version av LO-datorn

Många av klubbens medlemmar utnyttjade möjligheten att hyr en ”Volvodator”. För dem som börjat senare eller inte hade fast anställning vid erbjudandet har dock hamnat utanför, kan en LO-dator vara ett alternativ. **Se sidan 2**

Höstens studieprogram

Metallklubbens studiekommitté påminner om möjligheterna att använda sig av ABF för att förbättra sina kunskaper. För matematik, språk och data står även Metallavdelningen för kursavgiften. Det du själv måste släppa till är tid och intresse.

Språk

Engelska, tyska, franska och spanska hör till de språk du kan studera kostnadsfritt.

- Även teknisk engelska är på gång, men då måste vi först få tillräckligt antal intresserade, berättar **Slobodan Gusljesevic**, från studiekommittén.

- Naturligtvis finns det också kurser för dem som vill bättra på svenskan, t ex bli bättre på att skriva. Vi vet också att läs- och skrivsvårigheter är ett stort problem, som man oftast inte vill tala om. Här har vi inga färdiga utbildningar, men det är bra om man vågar ta kontakt med oss, så försöker vi hitta en lösning, förklarar "Gussi".

Datautbildningar

På datasidan har de långa köerna arbetats av. Vår egen IT-skola kan vi köra igång mer eller mindre direkt. På ABF finns även 45 timmars Datagrund, som går igenom Windows, Internet, Word, Excel, Access, PowerPoint och Win Zip. Studiekommittén efterlyser också intresserade till en tvådagarskurs 29-30/11 på temat **Kvinnor i Metall**. Den hålls på Runö med direktbuss från Eskilstuna. Studieintresserade kan förutom "Gussi" kontakta Marie Westin på Lastarbolaget (tel 2246), Roland Carlsson eller Anja Grip på Parts (tel nr 2061 respektive 2066).

Att tänka på vid höstens chef – medarbetaresamtal

Chef-medarbetaresamtalet handlar både om lön och om kompetensutveckling. Har du haft ett sådant samtal tidigare kan du förbereda dig genom att titta på kopian av förra värderingsblanketten, som du ska ha fått då. Sedan bör du även titta på den aktuella beskrivningen av din befattning. Den kan du få av din arbetsledare eller ditt kontaktombud.

Lönedelen

Din lönevärdering ska handla om vad du **kan och gör** jämfört med befattningen. Det du kan och gör i befattningen ska falla ut plus eventuella klossar för flexibilitet (arbetsuppgifter utanför befattningen), instruktion och grupp- eller samordnarsvar. Finns det något du är osäker på hur det ska tolkas, kan du fråga ditt kontaktombud. Har du och din arbetsledare satt er in i detta bör det förhoppningsvis inte bli några problem med själva lönetrappan. Dessutom gör arbetsledaren även en värdering av ditt sätt att jobba i det individuella tillägget och för denna värdering finns det mycket mindre att hålla sig i.

Kompetensutvecklingen

Samtalet ska också handla om kompetensutveckling. Vad kom ni överens om förra gången? Vad har blivit av detta? Vad ska hända på ett år? Vad vill du själv lära dig? Krävs det något särskilt för att gå vidare i lönetrappan? Vad behövs för avdelningen? När, hur och av vem kan jag lära mig det vi blir överens om? Får jag de 40 timmars utveckling som avtalslats?

Dokumentationen viktig

Eftersom det åter dröjer ett år till nästa samtal, är det viktigt att ni ordentligt skriver ned det ni kommit fram till t ex varför man ligger på ett visst steg i trappan, vad man får flexibilitet för, eller vilka utbildningar som ska genomföras och att du får en kopia på detta. Då har ni en gemensam dokumentation till nästa gång. Finns det saker som ni inte blir överens om när det gäller lön eller kompetensutveckling är det viktigt att du berättar det för ditt kontaktombud. Resulterar lönevärderingen i en höjning, slår den igenom på din novemberlön oavsett om det handlar om

Uppgraderad LO-dator

LO fortsätter att bjuda sina medlemmar möjlighet att köpa en dator till vettigt pris. Jämfört med företagsdatorerna, blir dock kostnaderna högre, eftersom man inte gynnas av samma skatteregler.

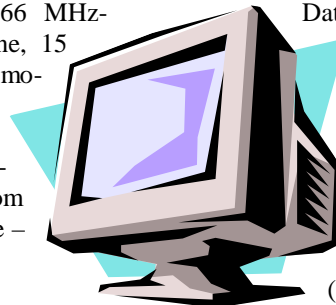
Det aktuella erbjudandet handlar om en multimediasdator med bl a 566 MHz-processor, 128 Mb arbetsminne, 15 Gb hårddisk, 8 x DVD, internt modem och internetuppkoppling. Med datorn följer 17"-skärm, men man kan välja till 19"-skärm. Man kan också välja om man vill ha med en färgskrivare – HP 840C Deskjet.

Med datorn följer också Windows 98, Word 2000, Lotus SmartSuite Millennium (med bl a kalkyl, databas, presentation och kalender), Focus 2000, antivirusprogram, ett antal spel och en datautbild-

ning. I priset ingår också tre års internetabonnemang hos Telia.

Datorn levereras direkt hem. Med 17"-skärm och skrivare kostar den 16.756 kr (523 kr/mån med tre års LO-lån). Utan skrivare blir det 15.475 kr (483 kr/mån).

Dator med 19"-skärm kostar 17.070 kr (532 kr/mån) och vill man även ha med skrivare på det blir priset 18.351 (572 kr/mån). Vill du ha mera information, kan du titta på LO:s hemsida (www.lo.se) eller ringa till TCM Consumer, som sköter leveransen. Deras kundservice nås vardagar 8.30-17.45 på telefon 020 – 826 826. Metallklubben har också mera information och ansökningshandlingar.

Har du synpunkter på tidningen eller frågor kring något, kan du vända dig till **Bo Karlsson Löfroth** EVK tel 2645. Aktuell information hittar du också på **klubbens hemsida** på adressen: home.swipnet.se/metall

Ska Kunskapsfabriken ersätta minimibemanning och outsourcing?

Vad händer med arbetslivet inom industrin i "den nya ekonomin"? Under 80-talet bekymrade sig både media och samhällsdebatten mycket om industriell verksamhet och arbete. Rekryteringsproblem var en orsak. Metall lanserade begreppet "Det goda arbetet". Inom Volvo vidareutvecklades arbetsorganisationen i flera fabriker. Statliga kommissioner utredde arbetsmiljö och belastningssjukdomar. Sedan kom 90-talet med rekordarbetslöshet, fokus på aktiemarknaden, neddragningar till "magra organisationer", amerikanska konsulter, outsourcing och bemanningsföretag. Vad har detta inneburit för arbetssituationen inom industrin? Är det över huvud taget någon, som bryr sig om hur varuproduktion går till, eller har internetekonomin reducerat den till något som händer om man klickar med musen på "producera"-knappen? "Kunskaps-fabriken" är en färsk forskarrapport av **Christian Berggren** och **Lars Bengtsson**. Där slår de fast att industriproduktion fortfarande är basen för välståndet och att denna måste utvecklas och göras mer synlig i "Kunskapssamhället".

Ökade risker på 90-talet

Forskarna pekar på att 90-talets stora produktivitetssökningar bl a skett till priset av ökad stress samtidigt som traditionella problem med den fysiska arbetsmiljön kvarstått. Ständiga och snabba förändringar skapar anspänningar, stress och mera konflikter. Effekterna kan t o m mätas i direkta effekter på blodfetterna, som medför ökade risker för hjärt-kärlsjukdomar. På sikt lär effekten bli utmattade organisationer och därmed även sänkt effektivitet. Aktiemarknad och kommunal ekonomi har på flera arbetsplatser tvingat fram kortsiktiga personal-

besparingar. Men om dessa leder till minskad tillit, upplösning av sociala band, ökad stress och irritation och minskat utrymme för kreativa aktiviteter, kan priset i slutändan bli mycket högre.

Eftersom jag inte hann lösa problemet, tog man in en konsult, som tog hjälp av en annan konsult, som kom och frågade mig hur man skulle göra

Konsultberoendet

I en lärande organisation ska finnas plats för både anpassningsinriktat lärande – för att klara givna uppgifter och utvecklingsinriktat lärande – för att ringa in problemen och finna lösningar på dem. Minimeringen av personalstyrkan riskerar framför allt det senare att stryka på foten. Som en konsekvens av detta ökar beroendet av de konsulter, som främst säljer amerikaniserade standardlösningar med utpräglad toppstyrning. Eftersom stabilitet och gradvisa

förändringar drivna av företagen inte ger några affärer för konsulterna, så förespråkas de inte heller av dem. "Svenska företagsledningar måste ha ett oändligt behov av rådgivning och någon att hålla i handen", konstaterar Konsultguiden 2000 bl a mot bakgrund av att ett företag som Anderson Consulting kunde fördubbla sin omsättning 1998.

För mycket outsourcing

"Outsourcing" – att knoppa av de delar av tillverkningen, som inte tillhör "kärn-verksamheten" – har blivit mycket populärt i Sverige. Christian Berggren jämför med t ex Toyota, där man varit mycket skeptisk till detta: "De vill inte förstöra de nätverk av kunnande som finns inom företaget". Risken finns bl a att förlora förmågan till snabb produktintroduktion och produktförnyelse. Även **Heinrich Blauert** från VI håller med om att detta mode har gått så långt att flera företag fått problem. Kommer t ex en ny mobiltelefonmodell, kan man tjäna pengar om man kan leverera nu – inte om två år.

Industrin är framtiden

Forskarna ser ändå möjligheter för den svenska industrin i framtiden. Den nya tidens företag är inte i första hand Internetföretagen, utan välskötta industriföretag, som kan kombinera egen industriell kompetens med den nya teknikens möjligheter att skapa nya produkter och tjänster. Företag bör ha stabila grundorganisationer, uthålligt lärande, minskat konsultberoende, stresskontroll och stabil grundbemanning, konstaterar forskarna med goda exempel från svenska företag som t ex Haldex och Sandvik Gimo. /BKL

007 – med rätt att gå med i facket?

Brittiska tidningar meddelar att man nu överväger att även spionerna i MI5 och MI6 ska få rätt att organisera sig fackligt. Även om man på grund av nationella säkerhetsintressen inte skall få strejkrätt, an-

ser många att det skulle finnas fördelar med en fackförening som skulle tillvarata spionernas intressen i anställnings-, hälso- och säkerhetsfrågor. Om det fanns en facklig kanal för att ta upp saker man är

missnöjd med, skulle man kanske tänka sig för mera innan man sålde hemligheter till obehöriga, resonerar anhängarna till en facklig organisering.

Reinhold Ljunggren är en av landets mest välkända och folkkära konstnärer. Han är dessutom en av Sörmlands "mesta" konstnärer, har avbildat Fors kyrka i ett motiv, och en Volvo BM-traktor i ett annat. Ljunggrens konst har inte visats brett i Eskilstuna sedan den stora utställningen på Konstmuseet 1973. Vi hyllar den nyss fyllda 80-åringen med en utställning i Brunnsta värdshus.

"Trosamålaren"

Om du ber en konstkännare att namnge en konstnär som förknippas med staden Trosa, så blir svaret blixtnabbt Reinhold Ljunggren. Tjuugoett år gammal flyttade han från Stockholm till småstaden Trosa, där han snabbt blev ett inslag i gatubilden med sitt staffli och sitt färgskrin. Som 23-åring hade han sin första separatutställning, huvudsakligen med Trosamotiv och få debutanter har gjort en sådan succé. Annars kräsna bedömare av konst som Yngve Berg, Ragnar Hoppe och Otto G. Carlsund var eniga i sitt beröm, och självaste Nationalmuseum köpte ett av de utställda verken. Huvudsakligen var de nya oljemålningarna exteriörmotiv från Trosa, naturligt avbildade och mycket detaljrika. Längre fick konstnären vidkännas epitetet "Trosamålaren".

En av landets mest uppskattade

Från början av 1950-talet utvecklades Ljunggren mer och mer som litografisk konstnär. De första bilderna var sparsamma i koloriten, svart, vitt och någon gråton, ofta var det vinterlandskapets färger från skärgården och Trosa som återgavs. Med tiden tillfördes fler färgtoner, och senare i produktionen är tio till tolv färger inte ovanligt. När ett galleri ville ge ut en komplett förteckning av Ljunggrens litografier stupade det på att konstnären genom åren inte fört någon arbetsbok, men han skattar idag antalet till runt 200 blad. Konstfrämjandet, Bokkonsum och Folket i Bilds konstklubb hjälpte till att mass-sprida hans blad, och bidrog till att göra ho-

nom till en av landets mest uppskattade konstnärer.

Mest i privat ägo

Eskilstunautställningen ägde rum 1973. Dåvarande museichefen Olle Ankarberg fick efterlysa konstverk till utställningen, då det visade sig att hans måleri nästan uteslutande ägdes av privatpersoner. Ändå lyckades man få ihop 60 av hans oljor och 80 litografier. Ett speciellt nyhetsvärde fick utställningen för att Ljunggren här för första gången visade sin porträttkonst av bemärkta

svenskar, bland annat en tavla föreställande Gustav VI Adolf. Flera av hans porträtt hänger i Bonniers porträttgalleri och i Statens porträttsamling på Gripsholms slott. Utställningen gav eko i landets press och orsakade folkvandring till museet.

Omslag till Hedebyborna

Via Ydre bosätter han sig 1979 sig i Vimmerby, i vars tidningsofficin litografierna numer trycks. Ljunggren bor i ett kulturhus längs den gamla stenlagda huvudgatan och det är där jag hälsar på honom under semestern. Det är inget problem att få låna blad till en utställning, dock visar konstnären lite förvåning då det meddelas att inget pålägg görs på hans satta priser. Han tar

emot mig i sitt bibliotek, som är välfyllt med bland annat konstböcker och skönlitteratur. Ljunggren uppskattar böcker och har haft flera författare som goda vänner. Åt en av dem, Erik Asklund, har han utfört illustrationer till böcker om Trosa. Åt Sven Delblanc har han gjort bokomslagen till Hedeby- och Samuelsviterna.

Ovanligt tydlig

Bladet med Fors kyrka tillkom på initiativ av Eskilstunas Konstförening, som 1980 gav ut en konstmapp om fem grafiska blad, där bland övriga konstnärer märktes Mona Huss-Wallin och Sixten Haage. Bladet med BM-traktorn – Häst och traktor – ingick som ett av fem i en konstmapp kallad Ydre-mappen. Om bilden skriver Sven Delblanc att "den är dock inte särskilt typisk för sin upphovsman. Den har en tydlighet eller övertydlighet man inte är van vid hos an tydningens mästare. Gammalt och förbrukat står mot det nya, triumferande, och gör det med nästan allegorisk klarhet. Med ett segrande motordån tränger traktorn fram på skulldron, i vars skugga unghästen vilar bland ruttnande trävirke. Hästen är inte påselad, bär inte ens gramma – ehuru ung och stark är han redan pensionerad, kanske dömd till slakt". Jag kan inte låta bli att tänka på att bladets namn lika gärna skulle kunna vara "Arbetslös".

Förutom 24 litografier ur konstnärens snart 50-åriga produktion, visas i glasmontrarna Ljunggrens samtliga bibliofilupplagor. Alla tre innehåller en signerad litografi. Samtliga utställda blad är till salu, några finns i flera exemplar. Utställningen pågår 25 september till 3 november.

Varmt välkomna!

/Jos.